

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 588/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **BYTERM s. r. o.**, Sídliisko I. 1008, Vranov nad Topľou, IČO 31 668 879, právne zastúpenej advokátom JUDr. Milošom Kaščákom, Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 41 Up 538/2022 zo 6. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 41 Up 538/2022 zo 6. septembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola platobným rozkazom okresného súdu č. k. 41 Up 538/2022 z 11. mája 2022 (ďalej len „platobný rozkaz“) zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 3 943,94 eur s príslušenstvom.

3. Sťažovateľka proti platobnému rozkazu podala odpor. Vyšší súdny úradník podaný odpor uznesením č. k. 41 Up 538/2022 zo 17. augusta 2022 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) odmietol s odôvodnením, že odpor nebol podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ale iba elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom.

4. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že sťažnosť zamietol. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia zdôraznil, že zákon č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) pozná výlučne elektronické konanie, štandardizované formuláre sprevádzajú celé konanie, a to aj pre prípad podania odporu, ak je tento podaný elektronickými prostriedkami. Okresný súd tiež uviedol: *„Žalovaný mal teda na výber, akú formu komunikácie si zvolí, jedinou požiadavkou bolo, aby táto forma vyplývala z ustanovení zákona o upomínacom konaní. Žalovaný tak mohol odpor podať aj v listinnej forme a doručiť ho súdu osobne alebo prostredníctvom poštového podniku, keďže odpory podávané v listinnej podobe súd bežne akceptuje. Spôsob, akým sa v upomínacom konaní podáva odpor v prípade využitia elektronických prostriedkov však striktne vyplýva priamo z ustanovenia § 11 ods. 2 ZoUK, ako to zhodnotil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 118/2020 zo dňa 01.04.2020...“* Napokon okresný súd poukázal na skutočnosť, že sťažovateľka bola v platobnom rozkaze riadne poučená o forme podania odporu, navyiac v konaní je riadne zastúpená advokátom, teda osobou znalou práva. Pokiaľ sťažovateľka v sťažnosti argumentovala nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 380/2020 z 30. marca 2021, okresný súd bol toho názoru, že v rozhodovacej praxi išlo o ojedinelé rozhodnutie prekonané neskoršou judikatúrou ústavného súdu (napr. I. ÚS 141/2021, I. ÚS 37/2021, IV. ÚS 192/2021, III. ÚS 608/2021, II. ÚS 558/2021, III. ÚS 326/2022 a mnohé ďalšie).

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti opakuje rovnaké námietky ako v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka uviedla, že odmietnutie odporu je v príkrom rozpore s nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 380/2020 z 30. marca 2021, z ktorého citovala relevantné časti. Podľa názoru sťažovateľky forma podaného odporu nesmie prevažovať nad jeho obsahom, keďže na tomto základe je postavený celý právny poriadok (výklad podľa obsahu).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, je potrebné uviesť, že zákon o upomínacom konaní predpokladá podania na predpísaných elektronických formulároch, a to aj pri odpore podanom elektronickými prostriedkami. Zákon pre upomínacie konanie je formálne prísny a nedodržanie formy sankcionuje. Sťažovateľka nepochybne zanedbala svoju zákonnú povinnosť a odpor proti platobnému rozkazu podala elektronicky, nie však prostredníctvom na to určeného formulára. Nedodržaním formálnych podmienok na podanie odporu sa preto sťažovateľka zastúpená advokátom sama vystavila následku v podobe odmietnutia odporu podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní, podľa ktorého súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný elektronickými prostriedkami inak ako podľa § 11 ods. 2 zákona, podľa ktorého ak sa odpor podáva elektronickými prostriedkami, musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára. Ak teda okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu

o odmietnutí odporu zamietol, nemožno také rozhodnutie považovať za arbitrárne a ústavne neudržateľné. To platí osobitne za situácie, ak sťažovateľka bola pri podaní odporu zastúpená advokátom (m. m. III. ÚS 326/2022).

7. Ústavný súd už uvedenú problematiku používania elektronických formulárov v upomínacom konaní opakovane riešil. Dospel k obdobným právnym záverom ako v tomto prípade. Ide o uznesenia ústavného súdu, ktorými boli ústavné sťažnosti odmietnuté z totožných dôvodov (IV. ÚS 118/2020, IV. ÚS 369/2020, I. ÚS 472/2020, II. ÚS 177/2020, I. ÚS 479/2020 či I. ÚS 37/2021 a IV. ÚS 208/2021, III. ÚS 326/2022). Sťažovateľka vo svojej argumentácii poukazuje aj na to, že ústavný súd v obdobnej veci sp. zn. III. ÚS 380/2020 rozhodol o porušení základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, teda zaujal opačný právny názor. Podobný názor ako vo veci sp. zn. III. ÚS 380/2020 sa pri mierne odlišných skutkových východiskách vyskytol aj v náleze sp. zn. I. ÚS 484/2020. K tomu treba uviesť, že dôveru v určitú rozhodovaciu prax v skutkovo a právne porovnateľných veciach vyvoláva až ustálená rozhodovacia prax, a nie ojedinelé rozhodnutia vybočujúce z určitej línie rozhodovania. Judikatúra ústavného súdu sa predovšetkým po rozhodnutiach sp. zn. III. ÚS 380/2020 a I. ÚS 484/2020 v intenzívnej reprezentatívnej perspektíve stabilizovala natoľko, že retrospektívne možno tieto rozhodnutia vyhodnotiť ako ojedinelé. To odôvodňuje nevyužitie inštitucionalizovaného zjednotenia prostredníctvom postupov v § 13 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), keďže transparentnosť rozhodovania ústavného súdu možno dosiahnuť aj prirodzenou cestou vývoja jeho judikatúry (III. ÚS 326/2022).

8. Nebolo zistené, že by výklad právnych noriem aplikovaných vo veci sťažovateľky a závery okresného súdu v napadnutom uznesení boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia zákona, ktorá by bola popretím jeho podstaty a zmyslu, a preto je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu